

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific final al proiectului 24.80012.5107.06SE ” Sănătatea solului în asigurarea bunăstării economice și ecologice a populației în condițiile încălzirii globale”, director de proiect: Dr.hab. Boris Boincean, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Centrul Național de Cercetare și Producerea a Semințelor, sectorul Selecția, perfectat în baza audierii raportului științific final al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe ale Vieții, din 26 februarie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

1. Realizarea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute

Scopul proiectului a fost realizat integral. Obiectivele au fost îndeplinite prin determinarea efectului asolamentului și fertilizării asupra grâului de toamnă, precum și prin monitorizarea rezervelor de apă și a nutrienților în sol. Datele experimentale arată creșteri ale producției pe fond fertilizat și nefertilizat (de exemplu, 6,20 t/ha și 5,52 t/ha după borceag la masă verde; 4,85 t/ha și 4,30 t/ha după porumb la siloz), eficiența folosirii azotului variind între 31,3% și 83,9%. În agricultură ecologică, includerea ierbii perene a optimizat producția și utilizarea apei, reducând necesarul de îngrășăminte minerale. Rezultatele sunt documentate prin indicatori măsurabili și sunt în concordanță cu planul etapizat.

2. Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, brevete de invenție, participarea la conferințe și expoziții)

Rezultatele proiectului au fost diseminate printr-o varietate de canale științifice și profesionale. În perioada 2024–2025 au fost publicate trei monografii internaționale, articole în reviste indexate Web of Science și SCOPUS, precum și în reviste și culegeri științifice naționale și internaționale. Membrii echipei au prezentat comunicări și rapoarte științifice în cadrul conferințelor internaționale și naționale, precum și în seminare destinate fermierilor și forumuri specializate organizate în Republica Moldova, SUA, Rusia, Italia, România și Uzbekistan. Rezultatele cercetării au fost promovate și prin platforme digitale și interviuri tematice dedicate stării și gestionării durabile a solurilor. Aceste activități au contribuit la creșterea vizibilității științifice a proiectului și la facilitarea transferului de cunoștințe către comunitatea academică, mediul agricol și factorii de decizie, consolidând impactul științific, social și economic al cercetărilor realizate.

3. Valoarea/impactul socio-economic a rezultatelor obținute.

Rezultatele proiectului au generat un impact socio-economic semnificativ. La nivel științific, studiile au demonstrat importanța diversificării asolamentelor și a utilizării culturilor perene în creșterea

productivității și eficienței resurselor, oferind bază solidă pentru optimizarea regimurilor nutritive și hidrice. La nivel social, proiectul a contribuit la instruirea tinerilor specialiști și a fermierilor, promovând practici agricole durabile, reducerea consumului de pesticide și creșterea rezilienței comunităților rurale în fața schimbărilor climatice. Impactul economic rezultă din reducerea costurilor de producție prin utilizarea rațională a îngrășămintelor și apei, creșterea stabilității veniturilor fermierilor și majorarea valorii funciare a terenurilor agricole. În ansamblu, proiectul susține securitatea alimentară, dezvoltarea durabilă a agriculturii și transferul de cunoștințe către practicieni și instituții.

4. Colaborarea la nivel internațional și național și perspective de continuare a proiectului

Proiectul a consolidat colaborarea națională cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică și institutele de cercetări agricole, precum și parteneriate internaționale cu universități și institute din SUA, Germania, Rusia, Uzbekistan și România, facilitând schimbul de date experimentale și bune practici. Rezultatele obținute au fost integrate în proiecte europene, inclusiv TRAILS4SOIL, și au sprijinit dezvoltarea agriculturii regenerativ-conservative. Perspectivele de continuare vizează extinderea studiilor pe termen lung privind regimul hidric, nutrienții și materia organică a solului, modernizarea echipamentelor de teren și laborator, implementarea platformelor digitale pentru monitorizarea agro-ecologică și dezvoltarea modelelor predictive privind necesarul de apă și nutrienți. Proiectul asigură continuitatea cercetării, transferul de cunoștințe către fermieri și tineri specialiști, și contribuie la adaptarea agriculturii la schimbările climatice și la sănătatea durabilă a solurilor în Republica Moldova.

Punctajul mediu acordat: 29,1

Concluzii și recomandări:

Proiectul a demonstrat, pe baze experimentale solide, că rotația culturilor și sănătatea solului au un impact determinant asupra productivității și rezilienței agroecosistemelor. Rezultatele obținute contribuie la perfecționarea modelelor teoretice privind utilizarea apei și nutrienților și oferă soluții aplicative pentru tranziția către agricultură durabilă.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva GUDUMAC

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela ROMANCIUC